SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXIX — PENKTADIENIS, SPALIO-OCTOBER 15 D., 1943 M. — No. 42

Gruožai

Raso V. G.

KAIP TOLI TRAUKSIS - KANDIDATŲ PASIŪLYMAI RYTŲ PRUSIJA ŽYDAMS

Washingtone pilna visokių spėliojimų apie tai, kur sustos vokiečiai, besitraukdami iš Rusijos. Žinomas kolumnistas — Drew Pearson, kuris greičiau už kitus atkasa visokias karišką paslaptis, prieš 10 dienų pareiškė, jog naziai laikysis Dniepro upės ir čia praleis žiemą. Bet jo pranašavimai šį kartą nepasitvirtino; rusai perėjo tą upę ir veržiasi toliau.

— • —

Tuom tarpu iš Londono ateina kitokių spėliojimų. Esą, vokiečiai trauksis dar toliau, apleisdami visą Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir pusę Lenkijos. Naują frontą jie sutvers nuo Klaipėdos, palei Bugos upę, Lietuvos Brastos, rytinių Karpatų iki Juodųjų jūrų. Tuo būdu vokiečiai sutrumpintų savo liniją 300 mylių ir paliuosuotų 50 divizijų kovai su alijantais.

—•—

Naujas jų frontas vadintūsi "Rytine Ziegfried Linija". Prieš porą mėnesių Sandaroje buvo rašyta, jog vokiečiai skubinasi baigti tas fortifikacijas. Ten dirba iki šiam laikui desėtkai tūkstančių darbininkų, kirsdami miškus, pildami cementą, tęsdami kelius ir statydami orlaiviams bazes. Požemiuose esą iškastos kareivinės, kuriose gali sutilpti ištisi pulkai kareivių ir pailsėti laike mūšių.

Vokiečiai jau kelius kartus pasigyrė apie tos linijos stiprumą, tačiau London nesbejoja, kad vokiečiai turi ją paruošę.

—•—

Kalbos nemažėja ir apie atskirą taiką. Prispirti prie sienos, vokiečiai gali pasiūlyti rusams seną Ribbentropo-Molotovo liniją su gerais pridėčkais Balkanuose. Sovietai visad norėjo praskinti kelią į Dardanelus ir ta proga jie gali pasinaudoti.

Stalinas atsiimtų tą, ko jis daugiausia pageidauja, o sumuš ti vokiečius jis paliktų anglams ir amerikiečiams. Žodžiu, pasikartotų, tas kas įvyko Maskvoje rugpiūčio 24 d., 1939 metais, kai buvo pasirašytas tarp Krem liaus ir Berlyno nepuolimo pak tas.

— • —

Šiomis dienomis iš kelių susivienijimo veikėjų gavome pasiūlymą, kad į SLA. iždininką būtų nominuotas Philedelphijos lietuvių veikėjas adv. Čeledinas. Kadangi tame mieste yra sukrautas ir SLA. turtas, tai būtų praktiškiau turėti ten ir iždininką. Pagaliau, jis būtų ir netoli paties centro — New Yorke.

Taigi, kol dar yra šiek tiek laiko, galima išreikšti savo pageidavimus ir rekomendacijas. Daug yra gerų kandidatų, tik klausimas — prie kurių sustoti?

—•—

Rytų Prusijos likimas yra plačiai diskusuojamas. Neseniai vienas Stanford universit. profesorius Henry Gray patiekė naują propoziciją. Girdi, Rytų Prusiją reiktų apgyvendinti žydais ir iš jų sudaryti "Naują Judėją". Pirm negu tą įvykinti, reikėsią iškraustyti apie porą milionų vokiečių, bet toji operacija nebus labai kebli.

Prof. Gray yra priešingas prijungimui Rytų Prusijos prie Lenkijos, nes tas sukels naujų konfliktų tarp Lenkijos ir Vokietijos. O kai ten atsikraustys žydai, tai vokiečiai nebedrįs jų užkabinėti.

— • —

Didieji nazių išminčiai bando įrodinėti, jog pirmutinis Dievo sutvertas rojus buvo ne Mesopatamijoj, bet dabartinėj Hitlerio žemėj. Jei būtų buvęs Mesopatamijoj, tai Jieva nebūt galėjus pasiūlyti Adomui obuolio, kadangi obuoliai ten neauga. Ji būt greičiausiai davusi jam bananą arba figą. Tuom tarpu Vokietijoje ir seniausiais laikais augę puikūs obuoliai ir jais Adomas buvo suviliotas.

Bet naziai nuslėpė štai kokį faktą. Obuoliai auga ir Amerikoj ir Lietuvoje ir kituose kraštuose. Taigi rojus galėjo būti visur, kur tik žmonės gyvena. Jeigu naziai tvirtintų, kad jie sukūrė ir uždegė peklą, tai aš pilnai tam tikėčiau.

Nurodo Ką Galės Svarstyti Konferencija Maskvoje

Maskvos Konferencija Neužilgo Atsidarys

Londonas. — Suvienytų Valstijų, Anglijos ir Rusijos užsienių politikos vairuotojai turėjo susitikti apie vidurį šio mėnesio. Bet susisiekimo keblumai suvėlino keliom dienom konferencijos atidarymą. Manoma, jog ateinančiam trečiadienyje pasikalbėjimai tarp Hull, Eden ir Molotov bus pradėti.

Dar prieš šį susirinkimą Moskvos laikraštis "Pravda" pastebėjo, jog Baltijos valstybių statuto klausimas nepriklauso konferencijai, lygiai kaip ir Suvienytų Valstijų sienos arba Kalifornijos statutas.

Savo notoje Anglijai ir Amerikai sovietai pabrėžė, jog visi išvežtieji iš rytinės Lenkijos žmonės skaitomi Rusijos piliečiais ir pašalpa iš užsienio jiems nebus įleista.

Rusų armijos prie žemutinio Dniepro skubinasi atkirsti Krimo pusiausalį ir jame esančius 100,000 vokiečių.

Nusileidimas dažnai būna gyvenime didele dorybe, bet ne visi ją tinkamai supranta.

Jei Ne Diskusuos Apie Sienas, Tai Ką Reikš Karo Laimėjimas?

Sovietų valdžios oficialis organas "Pravda" prieš pat Maskvos konferenciją priminė, jog Baltijos kraštai yra jau Rusijos dalimi ir jokių diskusijų apie tai negali būti. Tas pats, beabejo, manoma ir apie Lenkijos rytinę dalį. Toks bolševikų laikraščio pareiškimas atsiduoda arogantiškumu ir dideliu netaktu.

Juomi bolševikai nori pabrėžti, kad valstijos sekretorius Hull ir užsienio ministeris Eden atvyko į Maskvą ne tartis, bet ko tai maldauti iš Stalino, o pastarasis iš anksto įspėjo, kad "almužna" nebus suteikta.

Jeigu rusai nenori kalbėtis apie sienas, tai visos kitos derybos su jais nustoja savo vertės. Jie nesikalba apie karo strategiją; jie neina išvien su kitais alijantais Vokietijos pokarinio sutvarkymo; jie neduoda anglams ir amerikiečiams bazių. Jie įpratę diktuoti, o dar daugiau "bliofuoti" kitus sąjungininkus. Jeigu taip yra, tai Maskvos konferencija ne ką tegalės atlikti. —

STALINAS APDOVANOJĘS RAUDONOS ŽVAIGŽDĖS ORDENU 3,400 LIETUVIŲ

Maskva Skelbia Apie Lietuvių Laimėjimus Kovose Prieš Nazius

Užmušę Net 13,000 Hitlerininkų Ir Paėmė Daug Karo Grobio

Sovietų spauda paskelbė nepaprastus lietuvių dalių laimėjimus prie Oriol miesto ir kitose vietose. Koks tai lietuvis pulkininkas Šurkus tapo padovanotas Raudonos Žvaigždės ordenu. Jo kareiviai į vieną mėnesį atstūmė vokiečius 120 kilometrų ir išliuosavo 60 miestelių bei kaimų.

Stalinas pasiuntęs specialę padėką lietuvių dalims. Lietuviai išnaikino 13,000 hitlerininkų. Už tokius žygius 2,009 lietuviai tapo apdovanoti karo medaliais, o 300 dovanos rekomenduotos. Užimant vieną kaimą lietuviai pagavę 54 milionus vokiškų šovinių ir išliuosavę 400 rusų šeimų, kurias priešas norėjo išvežti į Vokietiją.

Iš Kur Galėjo Atsirasti Tiek Lietuvių?

Toks Maskvos skelbimas apie lietuvių laimėjimus yra nepaprastas tuomi, kad jame yra nemažai ir politinės spalvos. Jeigu jau apie pustrečio tūkstančio lietuvių karių gavo medalius, tai kiek gi išviso jų turėjo būti. Nemažiau šimto tūkstančio. Tuom tarpu Sovietų Rusijoj, įskaitant ir ištremtuosius, nėra tiek vyrų, kurie galėtų nešioti ginklą.

Sovietai turi sudarę lenkų, čechų, lietuvių dalis, bet jos didžiumoje užpildytos rusais, o ne tų šalių patriotais. Kokiam tikslui yra tveriamos tos tautinės dalys, nesuku atspėti.

Naziai Giriasi Estų Dalimis Rytų Fronte

Vokiečių radio okupuotoje Estijoje neseniai paskelbė, jog estų savanorių batalionas, kovojąs rusų fronte minėjo savo dviejų metų sukaktuves. Bet tos iškilmės buvo "skromnios", nors bataliono vadas ir gavo geležinį kryžių nuo paties Adolfo Hitlerio.

Spalio 2 d. 1413 metais tarp Lietuvos ir Lenkijos buvo pasirašyta Horodėlio unija.

Recruiting SPARS by Horse and Buggy

SPARS Katherine Drexel and Rosemary Stolz, in buggy, interest two young women in the coast guard women's reserve of the Eighth naval district. The SPAR prospects are Edna Rita Broussard, left, and Anne Berard. Recently, the two SPAR recruiters made a tour through part of Louisiana in their novel old-fashioned mode of transportation.

Atidengia Tikruosius Rusų Politikos Siekimus Europoj

Stalino Sapnas Apie Užvaldymą Europos Kontinento

Savo Valdžią Nori Išplėsti Iki Reino Upės

Amerikiečių liberalų savaitraštis "The Nation" įdėjo vieno savo bendradarbio Joachimo Joesteno įdomų straipsnį, užvardintą "Stalinas ir Naujieji Vokiečiai". Tame straipsnyje Joesten įrodinėja, jog sutvėrimas Laisvųjų Vokiečių Komiteto Sovietų Rusijoj yra pirmas žingsnis įsteigimui komunistinės valdžios Vokietijoje. Stalinas siekiąs politinės ir karinės sąjungos su Vokietija, kad sudaryti stiprų bloką ir kontroliuoti Europos kontinentą.

Todėl esąs pavojus, kad sovietai gali pasirašyti atskirą taiką su vokiečiais, atsikračiusiais Hitlerio. Toki taika Staliną padarytų viešpačiu nuo Volgos iki Reino upės, kuri skiria Vokietiją nuo Prancūzijos.

Taigi čia, pasak Joestono, ir skiriasi anglų ir amerikiečių planai nuo Stalino. Pastarąsis nori stiprios Vokietijos, kuri tarnautų jam, o anglai bei amerikiečiai yra nusistatę sunaikinti jos karinę galybę, kad daugiau ji negręstų kitiems. Stalinas siekia viską pasiimti sau ir neįsileisti nei anglų, nei amerikiečių įtakos į Europos kontinentą. Europa turinti būti saugi proletariškai diktatūrai, o Roosevelto ir Churchill'io demokratiją reikia pažaboti.

Bolševikai Suka Sau Lizdą Šiaurės Afrikoj

Nori Paimti Savo Globon Gen. de Gaulle Komitetą

Washington. — Sovietų Rusija paskyrė savo ambasadorių prie Kovojančių Prancūzų Komiteto, Šiaurinėj Afrikoj Andreją Višinskį, kuris 1940 metais vadovavo prijungimui Baltijos kraštų prie Sovietų. Višinskis Kremliuje užėmė svarbias vietas ir skaitėsi vienu ištikimbiausių Stalino klapčiukų.

Jo atvykimas į Šiaurinę Afriką dar labiau sukiršins "Laisvųjų Prancūzų Komitetą" ir jo vadą gen. de Gaulle su anglais ir amerikiečiais. Sovietai nori paimti tuos prancūzus į savo globą ir tuo būdu praplėsti savo įtaką Europoje.

Naziai Sušaudė Du Vilniaus Piliečiu

Partizanų Veikla Lietuvoje

Stockholm. — Lietuvoje išsiplėtė partizanų būriai, kurie kovoja prieš nazius ir trukdo jiems vykinti mobilizavimą žmonių darbams arba surinkimui derliaus. Tie partizanai nieko bendro neturi su bolševikiškais elementais, kurie tapo išmesti parašiutų pagelba.

Nelabai seniai Vilniuje tapo sušaudytas prof. M. Gutkowski už neprielankų atsilieptimą prieš nazius ir Giedraičių ūkininkas A. Pelčius už sudeginimą sandėlio, kuriame vokiečiai buvo sukrovę rekvizuotus javus.

Kryžius visose senovės tautose buvo simboliu keturių vėjų ir keturių svarbiausių žemės dvasių.

Gen. Clarko Armija Pereina Volturną

Smarkios Kovos Prie Volturno Upės Italijoj

Apsupa Priešo Pozicijas Iš Kitos Pusės

Amerikiečių ir anglų pajėgos peršoko Volturno upę ir bando išsiplėsti į kelias puses. Po kruvinų susirėmimų priešas tapo atstumtas visu frontu. Tuom tarpu dalis anglų kariuomenės, po priedanga jūros laivų, išlipo į šiaurę nuo Volturno upės žiotis ir užatakavo priešą. Mušiai dar tebesitęsia.

Kitoje Italijos pusiausalio pusėje 8toji anglų armija užėmė Casacalenda miestelį ir tęsia žygiavimą pirmyn.

Vienu Šuviu Amerikiečiai Užėmė Japonų Salą

Nuostabiausias laimėjimas įvyko Salomonų salų apielinkėje. Amerikiečiai vienu šūviu užėmė sunkiai prienamą Kolombangaros salą. Joje buvo du japonų kareiviai. Vienas bandė pasipriešinti ir tapo užmuštas; kitas paimtas nelaisvėn. Kiti japonai buvo išsikraustę anksčiau.

Susirėmimai Tarpe Dviejų Slaptų Grupių Lenkijoje

Londonas. — Okupuotoj Lenkijoj slaptai veikia dvi grupės: viena patriotinė, kita bolševikų suorganizuota ir palaikoma. Tarpe jų vyksta susirėmimai. Bolševikų grupė dirba už įvedimą toje šalyje sovietiško režimo; patriotinė gi kovoja už ne priklausomos Lenkijos atstatymą.

Anglų tarpe prisibijoma, kad Lenkijoj neatsirastų tas pats, kas atsitiko Jugoslavijoj, kur četninkai kaujasi su bolševikiš kais partizanais.

Gerieji Laikai Farmeriams

Amerikiečiai farmeriai susilaukė tikros prosperity. Už jų produktus mokama daugiau, ne gu kada nors nuo 1920 metų. Federalis statistikų biūras tvirtina, jog į vienus metus farmų produktai pašoko 30 nuoš., o tie dalykai, kuriuos turi pirkti farmeris — tik 16 nuošimčių.

Aukščiausiu gyvūnu yra žirafa, gyvenanti Afrikoje.

BROOKLYNO LIETUVIAI PARĖMĖ DARIAUS GIRĖNO PAMINKLO FONDĄ

Gražiai Pavykusi Kilniam Tikslui Pramoga

Brooklyn, N. Y. — Spalių 3 d., 1943 m., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, įvyko Dariaus ir Girėno Paminklui Statyti Fondo komiteto suruošta pramoga, kurios programą sudarė prakalbos ir dainos. Nors publikos atsilankymu pramoga nebuvo labai skaitlinga, tačiau išpildyta programa buvo labai jauki ir maloni ir parama fondui buvo pilnai sekminga.

Programą pradėjo apie 4 val. po pietų komiteto pirmininkas J. Šaltis, paaiškindamas šios pramogos tikslą ir programai vadovaudamas. Pirmiausiai perstatė kalbėti komiteto narius: J. Ambrozaitį, fondo iždininką J. Spurgą ir adv. S. Briedį, kurie tinkamai paaiškino Dariaus ir Girėno Paminklui Statyti Fondo komiteto užsibriežto tikslo svarbą ir komiteto planus tam tikslui pasiekti. Toliau per statyti svečiai kalbėtojai: J. Stilsonas, Vienybės redaktorius J. Tysliava, Amerikos redaktorius J. Laučka ir K. J. Paulaus kas. Visi kalbėtojai pasakė tinkamas trumpas kalbas, ypatingai p. Tysliava pasakė labai karštą kalbą apie Darius ir Girėno nuopelnus, po kurios buvo rinktos aukos ir neskaitlinga publika sudėjo virš $64. aukų paminklo statymui. Su įžanga fondas gavo pajamų apie 85 dolerius.

Kalbų protarpiuose jausmingai dainavo solo ir duetus dainininkės: Genovaitė K. Vitaitytė ir Lionė Juodytė. Joms pianu akompanavo muzikas J. Jankus. Dainininkės išpildė puikiai parinktų dainų programą ir reikia pasakyti, kad šios jaunos dainininkės pasirodė tikrai gražiai. Duetus dainuojant jų balsai puikiai harmonizavosi. Publika joms padėkojo gausiais aplodismentais.

Taigi kilniam tikslui suruošta pramoga buvo sekminga visais žvilgsniais ir Dariaus ir Girėno Paminklui Statyti Fondo komitetas užsitarnauja pagyrimo žodį už suruošimą taip įspūdingo programo šios pramogos.

— Dėkingas Klausytojas.

Komunistų Organo New Masses Plepalogija

Komunistų orakulas Ameriko je "New Masses" paskelbė, jog rytinėje Lenkijoje gyvena 12,000,000 ukrainiečių ir baltgudžių, o lenkų buvo ten vienas milionas. Apie Baltijos kraštus tas orakulas pasakė, jog ten 99 nuoš. gyventojų pasisakė už prisidėjimą prie Sovietų Rusijos.

"New Masses" nepasako kas sufabrikavo tuos nuošimčius. Pirm negu įvyko ten "balsavimai", Maskva jau turėjo paruošusi jų pasekmes.

SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Nazių Propoganda Baltijos Kraštuose

Besiartinant karo frontui prie Baltijos valstybių, nazių propoganda tose šalyse žymiai sustiprėjo. Per laikraščius, radio ir iškabomis gatvėse vietiniai žmonės gąsdinami bolševikų atėjimu ir nauju teroru. Tuom pat sykiu žmonės raginami kooperuoti su vokiečių karine mašina ir pasiduoti jų ginklo globai.

Kaipo pasekmė tokio protinio ir fizinio gyventojų terorizavimo, Baltijos kraštuose pasireiškė didis nerimavimas ir nepaprastas nervingumas. Gyventojai žino, jog jie atsidūrė tarp kūjo ir priekalo. Jei ne iš vienos, tai iš kitos pusės jie gali būti sutriuškinti.

Kaip tyčia, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje naziai įsteigė speciales komisijas, kurios tyrinėja ir skelbia ankstyvesnės bolševikų okupacijos vaisius Baltijos valstybse. Surasti daviniai skelbiami ne tik tose šalyse, bet ir daugelyje kitų kraštų, kuriuos naziai turi pavergę. Tuo būdu rumūnai, vengrai, slovakai, suomiai ir kiti nuolatos gąsdinami bolševizmu.

Naziai puikiai sunaudoja ir sovietų skelbiamas pretenzijas į Baltijos kraštus. Maskvos spaudos pareiškimai išverčiami ir talpinami vietinėj spaudoj. Latvių generolas Dankens laikraštyje "Tevija" atrėmė bolševikų tvirtinimą būk latviai 100 nuoš. balsavę už prisidėjimą prie Rusijos. Tą patį padarė Lietuvoje prof. M. Biržiška, gen. S. Raštikis ir kiti.

Jeigu bolševikai tiek daug neplepėtų apie savo imperialistinius siekimus, tai jie iš nazių propogandos rankų išmuštų miklų įrankį ir tuomi pagreitintų Hitlerio žlugimą Europoje.

Žmonės, Kurie Nepažįsta Istorijos

Nelabai seniai amerikiečių dienraštyje Buffalo Courier Express pasirodė redakcinis straipsnis vardu "What Russia Might Ask" (Ko Rusija Gali Pareikalauti). Tame straipsnyje rašoma:

"Pagaliau prieš pirmutinį pasaulinį karą Estija, Latvija ir Lietuva, o taipgi ir Lenkija buvo dalimi carų imperijos. Jos tapo sutvertos kaipo nepriklausomos valstybės Paryžiaus konferencijoje, be susitarimo su Rusija."

Tokie pareiškimai rodo, kad straipsnio autorius nepažįsta istorijos. Tas faktas, kad Lietuvos kraštas buvo kadaise carų valdomas dar nieko nepasako. Carienė Katrė Lietuvos nenupirko, bet užgrobė 1795 metais su pagelba vokiečių ir austrų. Kad lietuviai priešinosi tokiam pavergimui rodo visa eilė faktų. Trumpame laike, tame krašte įvyko keli sukilimai, kuriuos malšino rūsų kariuomenė, o kova prieš maskolių priespaudą ėjo be sustojimo. Kad carai kadaise valdė Lietuvą durtuvo pagelba, tai tas dar nepadarė jų teisėtais Lietuvos šeimininkais.

Kitas tvirtinimas būk Baltijos kraštai ir Lenkija buvo sutverti Paryžiaus konferencijoj, be Rusijos sutikimo irgi yra nerimtas ir klaidingas. Sovietų delegacija Brastos taikos derybose, gruodžio 22 d. 1917 metais, tai yra daug anksčiau negu prasidėjo konferencija Paryžiuje, paskelbė, jog visoms tautoms, kurios pirmiau neturėjo nepriklausomybės, privalo būti suteikta teisė plesbicito keliu išspręsti savo likimą. O tą delegaciją buvo atsiuntęs ir įgaliavęs patsai Leninas, dabartinės Rusijos švenčiausias žmogus.

Lietuva tokį plesbicitą atlikė ir mūšių laukuose įrodė, kad ji nori būti laisva. Pagaliau, jos nepriklausomybė buvo pripažinta taikos sutartyje su Rusija, liepos 12 dieną, 1920 metais. Tai kur gi čai nesusitarimas su Rusija, apie kurį kalbas tas Buffalo Courier Express? Aišku, Maskva nori dabar suminti visas sutartis ir paniekinti savo parašus, bet civilizuotam pasaulyje tokie dalykai negali būti toleruojami.

Apie Lietuvių Šelpimo Fondą

Amerikos Lietuvių Konferencijoje Pittsburghe buvo priimtas tarimas įkūrti Centralinį Lietuvių Šelpimo Fondą, kuris sujungtų visus kitus dabar gyvuojančius ir išsklaidytus fondus ir tuo pat sykiu padidintų mūsų paramą tremtiniams ir nukentėjusiems nuo karo.

Tai buvo vienas svarbesnių tos konferencijos tarimų. Amerikos Lietuvių Taryba pavedė specialei komisijai išdirbti tokio fondo statutą ir prisiųsti į ekzekutyviam tarybos komitetui. Reikia tikėtis, jog minėtas projektas bus neužilgo paruoštas ir paskelbtas visuomenės žiniai.

Lietuvių Šelpimo Fondas turės būti įregistruotas valstijos departamente. Nors dabar ir nelengva tą atlikti, bet atsižvelgiant į svarbų reikalą, valstijos departamentas didesnių kliūčių, greičiausiai, nestatys.

Bet įregistravimas dar ne viskas. Turėjome ir pirmiau įregistruotų fondų, bet jų veikla staiga pasirodė, staiga ir išnyko. Tai buvo tik lokalės šelpimo įstaigos, kurios negalėjo turėti didelių pretenzijų.

Dabar gi einama prie įsteigimo centralinio fondo, kuris apimtų visas mūsų kolonijas ir veik visus lietuvius. Čia jau reikalinga didesnių pastangų ir tikrai apčiuopiamų rezultatų. Pagal juos kiti spręs apie mūsų subrendimą ir tikrąjį norą pagelbėti vargstančiai Lietuvai. Ką iki šiolei mes darėm šelpimo srity, tai buvo tik žaidimas. Dabar turėsime imti dalyką rimtai ir sukelti ne tūkstantį, ne kitą, bet iki šimto tūkstančių dolerių. Tuomet ir kiti įvertins mūsų pastangas, mūsų pasiryžimą gelbėti Lietuvą.

Gal būt toji skaitlinė kai kam atrodys perdidelė ir neįmanoma sukelti. Neįsigaskim be reikalo. Amerikos lietuvių yra toks milžiniškas skaičius, kad kiekvienas dėdamas tik po dešimtuką supiltų tą krūvą pinigų. Reikia tik vieningų pastangų ir žmoniško atjautimo.

APŽVALGA

BANDO SUGUNDINTI UKRAINIEČIUS

Pastaruoju laiku naziai ėmė šauktis per radio į ukrainiečius, kad tieji eitų išvien su Vokietija ir paremtų savo politiką ant apčiuopiamų realybių, kurias gali suteikti tik Berlynas. Ukrainiečiams jau žadama pilna laisvė ir ekonominės gėrybės. Jie vokiečiai, nebandys kolonizuoti ukrainiečių žemę, arba šiaip skriausti jų.

Kaip matome, naziai gieda visai kitokią giesmelę. Pirmiaus jie šaukdavo, kad jiems reikalingas "Lebensraum" — vieta gyventi, ypač Ukrainoje. Dabar, kai gavo į kailį Rusijoj ir Italijoj, tai dingo ir ankstyvesni apetitai.

KEISTOKAS CHICAGOS MILIONIERIUS

Chicagos turtuolis Marshall Field, kuris paveldėjo iš savo tėvo $200,000,000, liuosų nuo taksavimo, sumanė pažaisti laikraščių leidime. Pirmiausiai jis įsteigė New Yorke "5 P. M.", kuris garbinime Stalino ir Rusijos viršina patį "Daily Workerį".

Kiek vėliau jis pradėjo leisti "Chicago Sun", kuris irgi nudažydas raudonumu ir aiškiai tarnauja Maskvai, o ne tradicinei Amerikos politikai. Kokiu gi būdu tas milionierius staiga tapo "proletaru"? Tur būt jis nori atsižymėti skirtingumu, o gal tiki, kad Amerikoje įsivyraus komunizmas.

Pasaulyje būna visokių keistenybių, bet panašių p. Marshall Field yra labai mažai.

ATSPAUSDINTA BROŠIURĖLĖ APIE LIETUVOS TREMTINIUS

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos p-nios A. Devenienės kalba, kurią ji pasakė Amerikos Lietuvių Konferencijoje Pittsburghe. Išleidimu pasirūpino So. Bostono sandariečių veikėjas J. P. Tuinila. Tą knygutę vertėtų visur išplatinti, nes joje labai vaizdžiai atpasakojama Lietuvos tremtinių vargai.

BOLŠEVIKAI VIRTE KARŠTAIS RUSŲ PATRIOTAIS

Atvykęs į šią šalį vienas sovietų komisijos narių pareiškė, jog Rusijoj dabar pirmą vietą užima patriotizmas. Pirmiau, girdi, jie kovoję už komunizmą, už internacionalą, dabar milionai žūna už Rusiją.

Bet šale patriotinių jausmų, toje šalyje pradeda įsivyrauti ir atkaklus imperializmas — noras užgrobti kitų kraštų plotus. Štai pav. tas pats sovietų komisionierius aiškina:

Mums reikalinga Baltijos kraštai, Besarabija. Mums reikalingi ukrainiečių ir baltgudžių plotai, kurie buvo po Lenkija. Mums turi atitekti Suomija, kad iš ten nebūtų daugiau invazijos."

Taigi, nepaisant kokios spalvos nebūtų rusų kailis, jis pasiliks nacionalistiškas. Rusais, ir dar ne bile kokiais, turės virsti ir mūsiškiai bolševikai. Pirmiau jie tarnavo Maskvos internacionalui, dabar galės pasitarnauti Rusijos imperializmui.

Žemaičių Kraštui

Kad laime įstengtum žydėti,—
Krauju tave laistau krūtinės;
Keliai, kad būt tavo žvaigždėti,
Negaila būties akmeninės.

Jei žemėje dargana siaučia
Ir žiaurūs aplanko ją vėjai,
Mūs brolių belieka vien griaučiai:
Neliūskime brangūs arėjai!

Paskelbkim pasauliui teisingą
Mes savąją degančią valią!
Juk mūsų krutinės nestinga
Drąsos nugalėti nevalią.

Mylėkime savąją šalį,
Kas vargstančiai verksmą tegirdi.
Kas žemei teisingas, tas gali
Už žmones prarasti net širdį.

— **Butkų Juzė.**

Kaip ir Sena Pasaka

— Tamstos šuo vakar įkando uošvienę net tris kartus...

— Labai gaila, bet už tai aš neesu atsakomingas.

— Ne svarbu atsakomybė. Tą šunį norėčiau nupirkti iš tamstos.

Vaikų Galvojimas

— Kodėl tau nepatinka šis daktaras?

— Maniau, kad jis mane gydys bent dešimtį dienų, o dabar už poros dienų pasiuntė į mokyklą.

Ar Sovietai Ištikro Pagerbė Pasirašytas Sutartis Su Kitomis Valstybėmis?

Amerikiečių Laikraštininko Bešališkas Nušvietimas

Bolševikai ir jų pataikūnai nuolat gieda apie tai, būk Sovietai nesą sulaužę nei vienos padarytos sutarties ir tarptautinių pažadų. Reiškia, jie yra tokie geri, kad kitiems belieka juos girti ir liaupsinti.

Mes, lietuviai, gerai pažįstam bolševikų "moralybes" ir girdėdami tą viską galime tik nusišypsoti. Bet kaip yra su amerikiečių komentatoriais-laikraštininkais? Ar jie sugeba atskirti bolševikų propogandą nuo nuogos teisybės. Daugelis jų nejučiomis tampa pagauti ant raudonos meškerės ir paskiau rašo visai priešingai, negu turėtų. Tačiau, nemažai yra ir tokių, kurie sveikai orijentuojasi ir nesiduoda apmulkinti akių.

Neseniai pastebėjome viename savaitraštyje — "New Leader" žinomo rašytojo W. H. Chamberlaino straipsnį, užvardinta: "Why fool ourselves about Stalin?" Tame straipsnyje aiškiai nurodoma kiek sovietai laikosi savo žodžio ir sutarčių. Kad skaitytojai geriau įsitėmytų kaikuriuos faktus, mes patieksime dalį to straipsnio originalėj anglų kalboj. Chamberlain rašo:

"In 1920 the Soviet Government recognized the independence of Georgia, a small country in the Caucasus which had a democratic socialist government. In 1921 the Red Army marched in and Georgia was duly transformed into an affiliated Soviet Republic.

The Soviet Government repeatedly professed the greatest respect for the teritorial integrity of China. But... the huge area of Outer Mongolia has been detached from China and added, in fact if not in name to the Soviet Union.

"The Soviet Government, one of the first countries to sign the Kellogg Pact, was also THE FIRST COUNTRY TO BREAK IT, by using armed force in its dispute with China over the Russian rights in the Chinese Eastern Railway in 1929.

"Litvinov earned much credit as an 'angel of peace' among wooly-minded Western commentators by initiating and pressing through to conclusion treaties of non-aggression and neutrality with the Western neighbors of the Soviet Union, Finland, Latvia, Lithuania, Estonia, Poland. STALIN BROKE EVERY ONE OF THESE TREATIES that it was physically possible for him to break.

"It is high time that the blind assumption that anyone who opposes all but submission to Stalin's predatory imperialism is ipso facto a blind reactionery should be challenged... It is futile and childish to keep on trying TO FOOL OURSELVES ABOUT STALIN'S essential characteristics as a hardboiled, ruthless, astute and UTTERLY UNSCRUPULOUS DICTATOR whose road to power internally and externally has been strewn with BROKEN PROMISES."

Palangos Birutė Žmonių Pasakose

Ar Palangos Birutė Yra Buvus Vaidilutės Stone?

Visi mes žinome gražų pasakojimą apie tai, kaip Keistutis pagrobė nuo aukuro vaidilutę ir nusivežęs į Trakus vedė ją. Tai buvo pagarsėjusi vėliau Vytauto motina ir geraširdė valdovė Birutė, gimusi Palangoje. Visi žemaičiai mylėjo ją ir šlovino kaip kokią dievaitę. Dar ir pradžioje pereito šimtmečio žmonės ateidavo į Palangą pasimelsti Birutei, kaipo savo globėjai.

Bet ar toji mergaitė ištikro yra buvus vaidilutė? Istorikai nėra linkę tam tikėti. Pirmą kartą tas pasakojimas apie pavogimą jos iš šventojo gojaus pasirodė 1550 metais taip vadinamam Olševo Kodekse, kuriame buvo bandoma atpasakoti ankstyvesnė Lietuvos istorija. Šale rimtos medžiagos tenai buvo sudėta ir šiaip žmonėse pasklydusios pasakaitės apie "nepaprastus įvykius". Tarpe jų yra vienas ir apie Birutės kilmę.

Verta pažymėti, jog senais laikais Keistutis buvo laikomas didžioj pagarboj, kaipo savo šalies ir tikėjimo gynėjas. Kuomet jis vedė paprastą Palangos mergelę, tai žemaičiams tas neatrodė tvarkinga. Kaip tai prasčiokėlė gali tapti kunigaikštiene! Triukšmauti jie nebandė, bet už tai jų fantazija surado išeitį. Pradžioj vienas, kitas, o vėliau ir visi ėmė aiškinti, jog Birutė buvusi dieviškos šeimos narė, tarpininkė tarp dangaus ir žmonių. Su tokia nesarmata gyventi ir kunigaikščiui.

Motinos kultu pašlovintas tapo ir jos sūnus Vytautas. Anų laikų lietuviai, ginčydamiesi su gudais arba lenkais naudojo Birutės kultą apgynimui savo kunigaikščio prestižo. Daugelis Europos karalių ir kunigaikščių mėgdavo didžiuotis nepaprasta kilme. Jei ne jie patys, tai bent kiti išgalvodavo apie juos visokių pasakojimų, apkabinėtų blizgučiais.

Grįžtant prie Keistučio, reikia pasakyti, kad jis vargiai ar būt išdrįsęs prievarta išvesti vaidelutę ir tuomi paniekinti savo šventovę. Birutė nėra buvus pažadėta dievams. Ji buvo paprasta mergaitė, kurios grožis, išmintis ir užsilaikymas patraukė to kunigaikščio širdį ir jis ją apsivedė.

Pittsburghe Ne Viskas Ramu; Varžytinės Tęsias Del SLA. Vietų

Naminis karas tarp J. K. Mažuknos šalininkų ir Povilo Dargio dar nesiliauja. Bet kol kas pasitenkina tik kivirčiais ir ergeliais. J. Mažukna mažai kur pasirodo, nes jo sudaužyta lūpa dar nėra užgijus. Bet kandidatuoti į SLA. vice-prezidento vietą jis vis vien rengiasi. Bolševikuojantis elementas nori jį padaryti savo heroju ir kankiniu už "teisybę".

Galimas daiktas, jog ir dabartinė pildoma taryba, rekomenduodama save ateinantiems rinkimams, neapleis ir Mažuknos. Tačiau Pittsburgho SLA. narių tarpe pasireiškia didelis priešingumas J. Mažuknai. Jie sako: balsuosim už bile ką, tik ne už jį. — **Slapukas.**

Waterburyje Sutverta Lietuvių Protestonų Sąjunga

Nuo dabar lietuviai protestonai, gyvenantieji Suvienytose Valstijose, turės savo sąjungą, kuri tapo galutinai įkurta pradžioje šio mėnesio. Ją inkorporavo Dr. M. Devenis, Augustas L. Kiesel, Jokūbas Trečiokas ir kun. Pranas Tishkins.

Sąjungos tikslas bus organizuoti finansinę paramą Lietuvoje esantiems protestonams, kurie skaudžiai nukentėjo nuo karo ir okupacijų. Keletas žymių amerikonų sutiko pagelbėti šiai naujai organizacijai ir įstojo į rėmėjų tarpą. Sąjungos reikalais galite rašyti sekretoriui-iždininkui: Rev. Frank Tishkins, 53 Chestnut St., Bethel, Conn.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

Apie— Ivairius Dalykus

Kai Nesiseka, Tai Nesiseka

Tamsioje Clevelando gatvėje du plėšikai užpuolė Frank Lutinacci, iš Homestead, Pa. Bet tas taip smarkiai gynės, kad užpuolikai leidos bėgti, o tas vytis. Besivydamas Frank pametė vieną čeveryką, bet neatbodamas lėkė toliau. Tik po kiek laiko jis prisiminė, jog tame čeveryke jis turėjo paslėpęs $60. Apsisukęs skubėjo atgal, bet čeveryko nebesurado.

Ne Spręsk Visko Pagal "Movies"

Kareivis Edward W. Lewis, iš Salt Lake City, neseniai grįžo namo, išbuvęs metus laiko Pacifike. Saviškiams jis papasakojo nusivilimą Naujos Gvinejos merginomis, kurios mažai turi sarmatlyvumo, o dar mažiau drabužių ant savęs. Pirmiau, iš "movies", jis turėjęs daug geresnį vaizdą apie jas.

Iš Kur Atsirado Šetono Figura?

Dar ir šiandie kaikurie vaizduojasi vyriausią pragaro komisarą — Šetoną, kaipo sutvėrimą su ožio kojomis, ragais, barzda ir plaukuotu kailiu. Iš kur gi atsirado toki Šetono sąvoka? Tikėkit, ar ne, bet iš senovės graikų dievo Pan, kuris tada skaitėsi globėju ganyklų, gyvulių ir piemenų. Dievas Pan irgi buvo panašus ožiui — su ragais, kanopa, barzda ir panašiai. Taigi, tas baisusis mūsų sutvėrimas, visgi paeina iš garbingos giminės.

Turėjo Rasti Joms Prieglaudą

Karo tarnybai buvo pašauktas Harry Baran, iš Highland Park, Mich. Jis yra tėvas dviejų mergaičių: vienos šešių metų, kitos — keturių. Kadangi žmona buvo pabėgusi nuo jo, tai į Fort Custer jis atvyko su tom dviem mergaitėm ir armijai teko pareiga surasti joms tinkamą prieglaudą.

Atsisako Duoti "Poinčių"

Rūpestinga mokykla Tulsa, Okla. sudėjo į skardines 500 galionų pupų ir 250 galionų vyšnių del vaikų kafeterijos. Kainų administracijos ofisas, patyręs apie tai, pareikalavo iš mokyklos 160,000 "poinčių". Tačiau mokyklos užvaizda Wendel A. Malton pasakė, jog jokių "poinčių" neduos ir jei būtų reikalo važiuotų į Washingtoną tęsti kovą.

Ir Suprask, Žmogus, Kur Čia Teisybė!

Philadelphijos miesto gyventojas Julian White neseniai minėjo 103-čią savo gimtadienį. Laikraščių reporteris paklausė jo kaip užsilaiko ir ką valgo. Senukas atsakė: pusryčiams suvalgau keturius kiaušinius, pietums gerą šmotą mėsos, o vakarienei daržovių. Kasdien išgeriu 6 stiklus alaus ir surūkau 15 cigarų.

Bet nemanykit, kad kiekvienam tas išeitų į sveikatą, ypač tiek daug valgyti.

Auksinis Fortepijonas

Brangiausias pasaulyje fortepionas yra viename svečių kambaryje, Baltąjam Name, Washingtone. Tas muzikalis instrumentas yra apdengtas auksu ir papuoštas Suv. Valstijų herbu. Jis turi nepaprastai skardų virpėjimą ir jį nuolatos prižiūri keletas specialistų.

Gen. Mark Clark Pasižymėjęs Amerikiečių Vadas Italijoj

Gabus Organizatorius ir Geras Vadas

Kada buvo pranešta, kad 5-ji armija pasiekė Hitlerio Tvirtovę prie Neapolio, Alijantų vyriausybė Šiaurės Afrikoje sykiu buvo paskelbta, kad generolas Clark vadovavo Amerikos ir Britų pulkams, kurie buvo pirmieji pasiekti Europą.

Generolas Clark netik jauniausias mūsų generolas, bet ir aukščiausias — šešių pėdų ir trijų colių ūgio — jis yra 47 metų amžiaus. Jis gimė gegužės 1 d., 1896 m. Madison Barracks, New Yorko valstijoj, kur pulkininkas Charles C. Clark, jo tėvas, gyveno. Nuo pat jaunystės jis pasirinko militarinę karjerą, norėdamas sekti tėvo pėdomis. Į laiką buvo paskirtas į West Point, kurį užbaigė 1917 metais.

Jis tarnavo Prancūzijoj pirmame pasaulio kare. Buvo sužeistas Vosges apylinkėj, ir vėliau apdovanotas Order of the Purple Heart. Ir dėl jo pastangų padaryti kontaktą su prancūzais Šiaurės Afrikoj, prieš invaziją, jis buvo apdovanotas "Distinguished Service Medal" ir buvo paaukštintas.

Tarpe dviejų pasaulio karų, gen. Clark užėmė daug atsakomingų, bet paprastų armijos vietų, ir taikos laiku apie jį nieko nebuvo žinoma. Gegužės mėn., 1942 m. jo vardas vėl pasirodė sąraše Amerikos Armijos ir Laivyno aficierių, kurie atvyko į Londoną, į karo konferencijas ir už kiek laiko jis buvo paskirtas komandierium Amerikos žemės jėgų Didžiojoj Britanijoj.

Generolui Clark'ui geriausia patinka Amerikos pėstininkai. Jis prisilaiko aštrios disciplinos, bet puikiai aprūpina savo kareivius, jis pažįsta savo vyrus ir juos myli. Jie jį gerbia. Po jo komanda, pulkai Did. Britanijoj puikiai lavinosi dėl ateinančių kovų. Kaikuriuose manevruose jie vartojo tikrą amuniciją.

"Turėsime nuostolių pakol baigsime manevrus", jis sakė paaiškindamas operacijas, "bus, bet geriau jeigu jie įvyktų čionai ir, ne atkaklioj kovoj. Mano vyrai geri. Aš žinau ką jie gali padaryti. Jų moralė aukšta. Jie apsipažinę su antruoju frontu ir nekantriai laukia jo atidarymo, kad tik kuogreičiausia galėtų vykti namon."

Gen. Clark ne daug kalba. Net West Point dienose kada jis užklaustas apie tai kas jį interesuoja, jis atsakė — "užbaigti mokslą ir gauti komisiją." Jis mėgsta teatrą ir kiną. Mėgsta žuvauti, bet virš visko jį interesuoja militarinė istorija ir viskas kas tik liečia karo vedimą ir biografijos apie militarius vyrus. Nerūko, bet neatsisako išsigerti prieš pietus.

Gen. Clarko visos svajonės išsipildė, kada jis tapo paskirtas komandierium garsiosios 5-tos armijos ir kada jis buvo pirmas komandierius Amerikos pėstininkų pulkų stimti karą Europoje. — FLIS.

New Haven, Conn.

Ruoškimės į Waterburio Suvažiavimą

Mūsų miesto sandariečiai rengiasi į ALT. Sandaros 2-ro apskričio suvažiavimą, kuris įvyks Waterburyje, Conn., spalio 24 dieną, š. m. 1-mą val. po pietų, sekmadienyje. P-nas A. Orantas pranešė mums smagią žinią, kad Waterburiečiai žada ne tik sukviesti skaitlingą suvažiavimą, bet ir surengti delegatams bei svečiams vakarienę. Bravo Waterburiečiai!

Nors praeitais metais apskritis nieko nerengė iš priežasties karo sąlygų, bet dabar atsiradus daugeliui svarbių reikalų, iškilo neatbūtinas reikalas susirinkti mūsų atstovams. Teks apkalbėti ir neseniai įvykusi Amerikos Lietuvių Konferencija ir, žinoma, jeigu kas liko nevisai patenkintas, tai žinokime, kad nebus paskutinė. A. L. Taryba turės daugiau panašių ir gal dar pasekmingesnių konferencijų.

Tuom tarpu mūsų kolonijoj jau tveriasi Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ir neužilgo apie tai bus pranešta. Jau yra suaukota nemažai pinigų del A. L. T. ir Lietuvos reikalams ir jie neužilgo bus pasiųsti į centro iždą.

Svečiuose Pas P-nus Gailiūnus

Štai, minint p-nų P. Gailiūnų dešimties metų vedybinio gyvenimo sukaktį, kur dalyvavo gražus būrys lietuvių, tautos reikalams buvo sudėta apie 20 dolerių. Kaip greitai bus sutvarkytas tarybos skyrius, aukos bus išsiųstos.

Pereitą sekmadienį mūsų Sandaros 10 kuopa turėjo savo susirinkimą pas p-nus Žimkus ir nutarta dalyvauti apskričio suvažiavime Waterburyje. Susirinkimo laiku atsilankė netikėtas svečias iš Broooklyno, tai "Vienybės" redaktorius J. Tysliava kartu su vietiniu mūsų veikėju p. Tamulevičiu. Pastarąsis prisirašė prie Sandaros 10 kuopos.

Lauksime Kitos Amerikos Lietuvių Konferencijos

Susirinkime buvo apkalbėta daug svarbių reikalų. Mūsų tarpe skleidžiami nepageidautini gandai apie tą Pittsburgho konferenciją. Keista, kad tuli žmonės laužo sau galvas apie tą konferenciją, kuomet jie patys joje nedalyvavo, bet ignoravo. Jie boikotavo jos rengimą ir norėjo, kad viskas iširtų. Bet tų jų kerštavimų niekas nepaiso. Mes pradėjome gražų darbą ir jį vieningai, tęsim, o jei klaidų įvyko, tai sekančiame suvažiavime atitaisysime.

Kai išsisiūbuos A. L. Tarybos veikimas, tai konferencijų Lietuvos reikalams bus tiek ir tiek. Taigi ko neįvykdėm Pittsburghe, tai galėsim įvykinti kitą sykį.

Varde visų New Haveno sandariečių mes kviečiam ir raginame kitų kolonijų tautiečius dalyvauti Waterburyje, 2-rojo apskričio suvažiavime, sekmadienyje, spalio 24 dieną. — AV.

14 Amerikos kareivių Anglijoje tapo patraukti į karo teismą už kėlimą riaušių.

Žinios Iš Kenosha Liet. Gyvenimo

Išleidome į Kariuomenę Viktorą Jeliniauską

Sekmadienyje, spalio 3 dieną susirinko giminės ir artimi draugai pirmą pas Viktorą, o iš ten pas Teofilę Jelen-Jeliniauskus palinkėti Viktorui geros kloties išvykstant į Dėdės Samo tarnybą — SEEBEES. Jis išvyko sekančią dieną.

Viktoro gausūs patriotiniai jausmai vertė jį prisidėti kiek galima daugiau prie karo laimėjimo. Nors jis dirbo karo reikmenų dirbtuvėje, bet jautės galįs daugiau atlikti kariuo menėje. Šių žinių rašytojui jis yra minėjęs, jog neturėdamas sūnaus, jo vietą turi pats užimti.

Jis turi žmoną ir dvi dukreles. Viena yra vedusi ir jos vyras yra kariuomenėje. Taipgi turi anūką, du brolius, Teofilą ir Leoną, taipgi seseri Misevičienę.

Susirinkusieji nors ir apgailėstavo išlydėdami, bet didžiavos jo gerais pilietybės jausmais ir linkėjo jam vėl sugrįžti pas savus.

Viktoras yra lietuvių kilmės, bet augo ir mokinosi Rusijoje, iš kur jaunučiu būdamas atvyko į Ameriką, išmoko lietuvių kalbos ir tapo geru lietuviu. Pirmame pasauliniame kare jis įstojo savanoriu ir užsitarnavo seržanto laipsnį, tarnaudamas Raudonojo Kryžiaus skyriuje.

Viktoras yra geras sportininkas, ypačiai medžioklėje. Man teko daug sykių medžioti su juo fezanus ir zuikius laukuose ir giriose. Todėl linkiu jam šiuos gabumus tinkamai sunaudoti kariuomenėje.

Chicagiečiai Nusipirko Ūkį Netoli Kenoshos

Jonas Kavaliauskas, kuris turi taverną, 1400 So. Cicero Ave., Cicero, Ill. nusipirko per S. B. Bacevičiaus agentūrą gražų ūkį netoli Kenoshos. Ūkis yra gerai įrengtas ir prie didelio kelio. Nors p-nai Kavaliauskai nemano šiuo laiku patys ūkininkauti, bet vis vien gerų pasekmių "farmeriavime".

Mums Trūksta Veikėjų

Mūsų kolonija truputį yra atsilikusi tautiškais darbais. Priežastimi yra sumažėjimas spėkų. Jaunesnieji išėjo į kariuomenę, o senesnieji užimti darbais daugiaus, negu kada nors. Tikimės tie dalykai pasikeis karui užsibaigus.

— Vietinis.

Milžiniška Ginklų Gamyba Anglijoje

Anglų Karo Industrijos Augimas

Ginklų gamybos ministeris Lyttelton pareiškė, jog Anglijos karo produkcija šiuo laiku lygi Vokietijos, Austrijos ir Čechoslovakijos. Anglai dabar gamina jau ne apsigynimo, bet puolimo įrankius. Bombos, kurios buvo vartojamos 1940 metais svėrė ne daugiau 500 svarų. Kovo mėn. 1942 metais pirmu syk buvo mestos 4,000 svarų bombos į Vokietiją, o po šešių mėnesių iš britų orlaivių krito jau 8,000 svarų.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

Kaip Musų Jaunimas Domisi Tuomi, Ką Mes Veikiame

Čia mes paduodame Ištraukas iš trijų laiškų, rašytų savo tėvams vieno mūsų jaunuolių, Algirdo Zolpo, sūnaus gerų sandariečių — Silvestro ir Marijonos Zolpų, kuris tarnauja marinuose ir randasi kur tai Pacifiko Salose.

— Your letter arrived with picture of bomber "Lituanica" Sure makes me happy to see this going on, and sort of makes me proud what I am and I wouldn't change for the world.

— It was quite a shok, Mam, to read of Hertmanavičius death. Really, it brought tears for he was a great man. I certainly had great respect for him. I honestly mean it when I say I will do my best to be a follower of his in that phase of patriotism he believed in.

Oh, yes, I saw in an eddition of the "Sandara" where you and Dad were at their picnic. I asure I am glad to know things are running along quite smootl. It sure helps me to know whats is going at home.

Kaip matome, šis jaunuolis savo laiškus rašo anglų kalba, kadangi jis yra užjūryje. Antra, jam, o gal ir jo motinai, kuri nors yra gera lietuvė patriotė, bet Amerikoje gimus ir augus, ši kalba yra lengvesnė. Bet man teko matyti jo vieną pirmesnių laiškų, kurį jis parašė pusę angliškai, o kitą pusę lietuviškai. Ten jis pareiškė: "Rašau lietuviškai, kad žinotumet, jog aš neužmiršau to, ką jūs mane išmokinote".

Progai pasitaikius, apie šį jau nuolį parašysime daugiau. O šiuomi norime tik priminti, kad jis vienas iš tų, kurie gauna kiekvieną Sandaros laidą, ją ištisai perskaito ir labai džiaugiasi, kad gali pasekti ką mes veikiame pasilikę namie.

Paslaptis Išlindo Kaip Yla Iš Maišo

Teisėjas Turės Išspręsti Kam Dabar Prikłauso Kudikis

Teisėjas Jarecki, Chicagoje, turės išrišti gana komplikuotą kudikio nuosavybės klausimą. Prieš porą metų L. Borkovskų duktė Uršulė, tuomet buvusi 16 metų, susilaukė kudikio. Borkovskai, norėdami palaikyti vis ką slaptybėje, pranešė visiems, jog kudikis yra jų. Taip ir pasiliko tulą laiką.

Bet štai jų duktė Uršulė išteka už John Duffy. Po kelių mėnesių ji nueina į savo tėvų namus ir išvagia tą kudikį. Seniai baisiai užpyko ir atsikreipė į teismą, kad tas grąžintų jiems kudikį, kurį jie pasisavino ir auklėjo. Byla bus svarstoma lapkričio 3 d. apskrities teisme.

Prie ežero motina įspėja savo sūnelį:

— Neik toli į vandenį, nes gali prigerti!

— O kodėl papai galima eiti?

— Papa turi apdraudą, o tu neturi...

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC
INSURANCE OF ALL KINDS

3261 So. Halsted St.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Dar gražiau, moderniškiau įrengta
420 WEST 63RD STREET

SMAGI, JAUKI IR MALONU UŽEIGA
SILVER CAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Praleisti
KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —
A. ČIŽAUSKO
248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE
A. ČIŽAUSKAS, Sav.
Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:
585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALIUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstagoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.
SO. BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators
Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Džiugo Pilis

Toje Vietoje, Kur Dabar Yra Telšiai, Kadaise Stovėjo Džiugo Pilis

Gražioj Žemaičių apylinkėje, žalios girios vainiku apjuosti, stovėjo galingojo Džiugo rūmai. Jo turtai buvo begaliniai, nes visi dievai, o labiausiai Kovas, jam laimės teikė.

Nesijautė tačiau esąs laimingas galingasis Džiugas. Netenkino jo nei vergų būriai, nei auksas, nei sabalių ir meškų kailiai, nei rusų rubliai sidabriniai. Į visa liūdnai jis žiūrėjo, o savyje jautė neramumą neišpasakytą. Ir ilgėjosi. Bet to neramumo priežasties negalėjo atrasti, ir savo geidimų siekio pavadinti nemokėjo.

Sušaukė Džiugas žinovus, kurie vienu balsu nutarė: "Taip liūdi erelis, kol sparnų neigauna ir kol negali aukštyn išsikelti. Ir tu liūdi, nes jauti savo ateitį. Užrašyta yra pas Praamžį, kad būsi galingas ant galingųjų."

Tiek tebuvo leista pasakyti žinovams. Jiems išėjus dar sunkiau pasidarė Džiugui. Vakarais atsiguldavo jis ant meškino kailio pas ugnavietę ir svajojo klausydamas girios ūžimo. Valandomis rodėsi jam, kad girdi kovos atbalsius ir jo siela atsirasdavo ten, širdis jautė neramų plakimą; vergų būrius, lobių vežimus ir galiūnų būrį, kurie lenkė galvas prieš jį, kaip silpnos varpos. Bet visa tai neramino Džiugo.

Vieną vakarą Džiugui besėdint savo kambaryje, į vidų įėjo senukas Krivų-Krivaitis ir taria: "Viešpatie, aš žinau tavo neramumą ir ilgesį. Galiūnai nesijaučia laimingi nieko gero neatlikdami savo šaliai. Štai pietuose eina smakūs mūšiai tarp lietuvių ir kryžiuočių. Vesk savo karius ir pagelbėk broliams apginti jų namus, šeimas ir šventoves..."

Senukas prasišalino, o Džiugas galvojo ir mąstė apie ką pasakojo senukas. "Jei dabar neisiu pagelbėti kitiems, tai paskiau gal reikės vienam kariauti", aiškino patsai sau ir pagaliau nusitarė ką daryti. Anksti rytmetyje jis pašaukė pilies užveizdą ir liepė jam pasiųsti į visas puses trimitininkus šaukiant vyrus į karą. Aukštesniose vietose, piliakalniuose suliepsnojo ugnis. Žemaičiai būrėsi į kuopas, pulkus ir laukė savo vado Džiugo.

Nukeliavo visi už Nemuno prieš kryžiuočius, kurie jau buvo netoli Kauno. Įvyko smarkios kautynės. Žemaičiai su ąžuolinėm lazdom, kardais atrėmė priešą, o paskiau ėmė jį stumti atgal į lieknas. Džiugo kietąsis kardas buvo priešakyje visų. Jis kirto kaip žaibas. Ne daugeliui kryžiuočių pasisekė išsprukti ir pasiekti savo tvirtoves. Žemaičiai džiaugės ir dalinosi grobiu.

Džiugas su keliais palydovais jodinėdami karo lauke pastebėjo būrį paprastų žmonių, kuriuos kryžiuočiai buvo nusitarę išgabenti kaipo vergus. Tarpe jų Džiugas pamatė vieną mergaitę ir priėjęs prie jos patyrė, jog mergaitės tėvai buvo nužudyti ir ji pasiliko vienų viena.

Nieko daug nesakydamas, Džiugas pasodino ją ant savo žilgo ir pasuko namų link. Jo širdyje suliepsnojo ne vien gailėsčio, bet ir meilės jausmas. Jis patyrė, jog jos vardas yra Danutė, jog gyveno netoli Prienų. Mergaitė glaudėsi prie jo, pažvelgdamą dėkingom, ašarotom akim.

Džiugo pilyje ir apielinkėse buvo susirinkę minios žmonių sveikinti grįžusius karžygius. Valdovas surengė didelę puotą ir paskelbė savo sutuoktuves su Danute, kurią dievai jam buvę pažadėję. Pradėta ruoštis dar svarbesniam įvykiui — vestuvėms.

Bet štai vieną rytmetį Džiugui praneša baisią žinią, jog Danutė mirus. Tris dienas ir naktis verkė Džiugas savo numylėtos ir neapverkė. Palaidojo ją žalioj girioj, netoli didžiojo kelio, supylė pilį, kurią iki šiam laikui dar galima matyti. O pats nuėjo į girią ir daugiau iš jos nebegrįžo. Sakoma, jog jis pasiskandino ežere.

Šimtai metų praslinko. Papily girią iškirto. Vieta paliko žmonėms, ir jie pradėjo būtus statyti. Pilies vietoje išaugo miestas — tai dabartiniai Telšiai. Maža girios dalelė po šiai dienai užsiliko.

Seniai sako, kad Džiugas nak timis dar teberaudąs, tebegailįs savo mylimosios. Del to tą girios dalį praminė "Džiugagailiais".

Kiekvienas Sandarietis Turi Gauti Naują Narį Arba Skaitytoją

Pereitos savaitės "Sandaros" vedamąjame buvo prisiminta apie gavimą vieno tūkstančio naujų narių arba skaitytojų šia me sezone. Dabar mes norime prisiminti ir kodėl tas yra reikalinga ir kaip galima gauti.

1) Kadangi šiandiena ant Amerikos lietuvių, tame skaičiuje ir sandariečių, krinta sunki Lietuvos vadavimo našta, ir tą naštą geriausiai galėsime pakelti per organizacijas ir spaudą.

2) Kadangi sekančiais, 1944 metais minėsime Sandaros (laikraščio ir organizacijos) 30 metų gyvavimo sukaktuves ir kad tos sukaktuvės būtų reikšmingesnės, mes turime padidinti savo pajėgas.

3) Kadangi, viskam pakilus, greičiausiai, su pradžia sekančių metų būsime priversti pakelti ir "Sandaros" prenumeratos mokestį, nes jau kiti laikraščiai seniai tą padarė, todėl dabar yra geriausia proga, sena, žema kaina, gauti daugiau narių ir skaitytojų-prenumeratorių.

Kaip tą Padaryti?

Nors mes turime kuopų, apskričių ir centro organizatorius, bet jie visi yra užversti karo bei kitais naminio fronto darbais ir mažai teturi laiko pašvęsti organizatoriaus pareigoms. Bet mes tą geriausiai atliksime, tai užsibrėžiant, kad kiekvienas narys turi gauti bent vieną naują narį arba skaitytoją.

Kiekvienas sandarietis, apart sandariečių turi po kelis ir keliolika draugų bei draugių, kurie dar nėra Sandaros nariais nei skaitytojais. O aš gerai žinau, kad sandariečiai nesidraugauja su mūsų tautos išgamomis, bet su gerais lietuviais, kurie visuomet gali tapti Sandaros nariais arba skaitytojais. Tik reikalinga juos pakalbinti.

Žodis Kitas Nariams ir Skaitytojams

Šiuomi norime priminti kuopų valdyboms, kad nekurių narių duoklės dar nėra tvarkoje. Nariai tankiausiai ir nežino kaip stovi jų narinės duoklės. Jie mano sau, kad kuomet bus laikas mokėti, valdyba juos paragins. Todėl, dabar, kuomet jau oras atvėso, yra geriausias laikas duoklių reikalą sutvarkyti.

Su skaitytojais yra tas pats. Nekurie skaitytojai labai seka ir kaip tik ateina laikas, jie užsimoka. Bet ne visi taip padaro. Yra ir tokių, kurie, nors ir mano tą padaryti, bet kodėl tai vis delsi. O laikas greitai bėga. Prabėgus metams, kitiems susidaro ir didesnė suma, kuri jau sunkiau pakeliama.

Kaip skaitytojas gali žinoti kada jo prenumerata pasibaigia. Pavyzdžiui: jei prie antrašo, kuris būna užlipintas ant laikraščio yra numeris 42-43, tai prenumerata pasibaigia su šiuo numeriu; jeigu 1-44 — pre numerata pasibaigs su pirmu numeriu sekančiais metais. Pirmas numeris nurodo savaite, o antras — metus.

Tikime, kad šis paraginimas bus vietoje ir mūsų gerbiami skaitytojai atkreips į jį domės, už ką mes būsime dėkingi

— **Sandaros Adm.**

Tiek Dabar Yra Pinigų Apyvartoje

Šiuo metu žmonėse yra apie 18 bilionų dolerių. Vieni jų eina iš rankų į rankas, arba guli bankuose, kiti yra paslėpti matracuose, saugiose dėžėse ir pančekose. Ir keista, kuo daugiau valdžia išleidžia pinigų, tuo daugiau juos žmonės slepia. Daug išmintingiau jie pasielgtų, jei vietoj laikius pinigus, pirktų karo bonus ir leistų pinigus į cirkuliaciją.

Laisva Tribuna

Iš Clevelando Pradėta Skelbti Nauja, Politinė Revoliucija

Verskime Visas Sroves ir Užpilkime Šulinius!

Mūsų didvyriai iš Clevelando sumanė įvykinti naują revoliuciją ir panaikinti partijas, sroves ir bile kurią kitą gyvą organizuotą sutvėrimą, išskyrus, žinoma, revoliucijos iniciatorius. Pastarieji būsią išgelbėti, kaip tie gyvūnai Nojaus arkoje ir vėliau iš jų turės išsivystyti nauja rasė.

Paskutiniam savo numeryje "Dirva" rašo: "Mūsų srovių vadai nesiėmė naudotis visais galimais būdais Lietuvai gelbėti, bet šoko į darbą vieni kitiems kliudyti, kad ir kitiems nepasisektų darbas. Tai sabotažas pil noje prasmėje, tai išdavikiškas darbas, vertas griežčiausios bau smės."

Nors toji "Dirva" daugiausiai ergeliuojasi ir šokinėja visiems į akis; nors ji su nieku negali sugyventi, vienok ji, kaip toji davatkėlė visad kaltina kitus. Ir jei, anot tos patarlės, kiaulė turėtų ragus, tai visą svietą išbadytų. Partijoms, srovėms ir jų vadams pasigailėjimo nebūtų.

Gal ji mano, kad ir čia neužilgo užeis diktatoriškas tvanas ir paskandins visas demokratines įstaigas, išskyrus Clevelando "tautininkų" Nojaus arką, su keliais gyvunėliais, kuriems nėra tinkamas dabartinis klimatas.

Bet kas gi bus taip smarkus, kad tą įvykinti? Clevelando pa talpose jie visi drąsūs ir planuoja visokius tvanus. Bet jeigu jie išeitų iš tos gūstos ir pasidairytų aplinkui, tai pastebėtų, jog mažai kas paiso jų grąsinimų, o dar mažiau tiki į jų skelbiamą apvalymo tvaną. Var lė vieną sykį bandė pūstis prieš jautį ir mes žinome, kas su ja atsitiko. Tas pats bus ir su jais. — **Titnagas.**

BEZDŽIONĖ, PAMAČIUSI SAVE VEIDRODYJE

Brooklyno bolševikų organas "Laisvė", susijūdomavusi Amerikos Lietuvių Konferencija, neseniai parašė štai ką:

"Sprendžiant pagal tą, kiek delegatai turėjo laisvės Pittsburgho konferencijoj, galima suprasti kokios laisvos Lietuvos tie žmonės nori. Jiems "laisva Lietuva" suprantama tokia, kur žmonėms būrnos būtų užgniaužtos, kur kalėjimai būtų prikišti politiniais jų oponentais, liaudies švietėjais, josios draugais."

Tai juk būtų ištikro ne laisva, bet bolševikiška Lietuva! Mūsiškiai bolševikai, kaip toji bezdžionė, pažiūri į veidrodį ir nusistebi savo "feisu". Prieš mūsų žmones jie neva kritikuoja tą, ką patys skelbia ir praktikuoja — diktatūrą, kalėjimus ir laisvės užgniaužimą. Bet tokiu veidmainiavimu jie šiandie nieko neapgaus!

— **Patrimpas.**

Pačios Davatkos Save Pažemino Kitų Akyse

So. Bostono "Darbininke" vienas pamaldus žmogus apgailėstauja, kad davatkų liežiuviai sugadinę gerą to žodžio prasmę. Ir štai kokiu būdu:

"Davatka žodis paeina iš lotynų kalbos 'devotus', tai yra dievobaimingas. Tik dėlto, kad kaikurios Lietuvos dievobaimingos našlės ir mergelės turėjo ilgus liežiuvius ir buvo žinomos kaip 'pliotkarkos" ir nekaltų žmonių šlovės plėšikės, tas geras žodis 'davatka' pradėjo būti rišamas su žmonėmis, kurie po priedanga šventumo užmiršo antrąjį svarbiausiąjį Dievo įsakymą."

Man rodos, kad čia pasakyta daug teisybės. Niekas nepaleisdavo tiek daug pliatkų apie savo kaimynus, kiek tos davatkos. Jos bandydavo tobulinti kitus, knisinėtis po kitų žmonių privatinį gyvenimą, smerkti ir liežiuvauti. Niekas nėra taip įkirus, kaip hipokritas, prisidengęs šventinybėmis.

— **Anupras.**

Pirmiau Atsitiko

Jonas ir Ona vedėsi prieš pusę metų. Jonas žiūrėdamas į marškinius sako:

— Matai, širdele, čia ištrūkusi sagutė.

— Bet man nėra pravaloma ją įsiūti.

— Del ko?

— Del to, kad jos nebuvo kuomet mes apsivedėm.

Pirkite Visi Karo Bonus!

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN
ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731
Z. S. Mickevice & Co.
Real Estate — Insurance
Commercial & Residencial Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3212 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir
J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789
JOHN REKOSH
REAL ESTATE AGENTAS
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 33rd St., Chicago.

THESE ARE AMERICAN SOLDIERS GOING INTO ACTION. You need not worry about their flinching or failing—no matter what tough going they may meet. You can count on them to do what we're asking of them—to pay, with their lives if need be, the price of victory. But victory cannot be bought by these men alone. We've got to pay our share of the cost too. This month, that share is *at least* $100 EXTRA—over and above all other buying—in U. S. War Bonds, for every man and woman in this country. Invest your share—*today!*

WAR LOAN

BACK THE ATTACK . . . WITH WAR BONDS

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

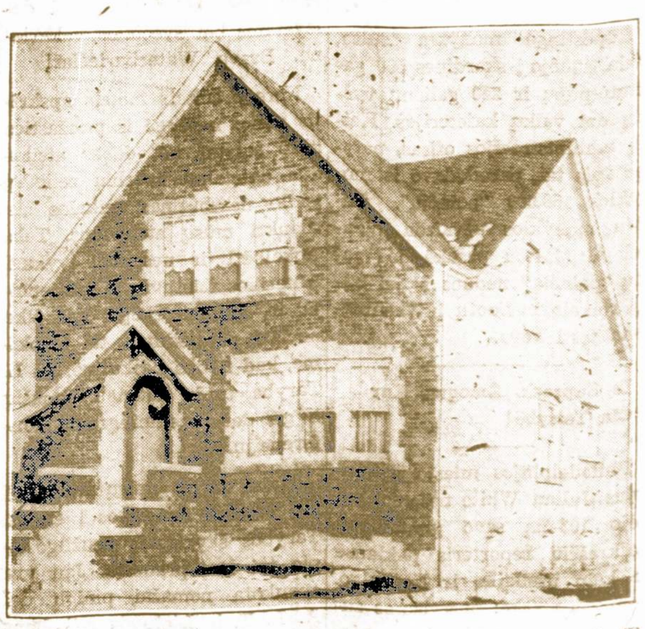

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANĖ Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UŽBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Mano Pastabėlės

Arčiau Panagrinėjus Jų Pilvosopijas

Ar negalėtūmet kas pasakyti kur yra redaguojama (Chicagoj spausdinama) bolševikų taradai ka — "Vilnis"? Aną dieną ji uždėjo pirmame puslapyje sekantį antgalvį: "Raud. Armija Anapus Dniepro".

Iš tokio antgalvio atrodo, kad tas laikraštis yra redaguojamas Kuibyševe, Maskvoje ar kuriame kitame Rusijos mieste. Nes jeigu jis ("Vilnis) būtų redaguojamas Chicagoje, kaip daugelis kad mano, tai būtų uždėjęs tą patį antgalvį: "Raud. armija šiapus Dniepro". Taigi, arba tas laikraštis redaguojamas Rusijoje, arba jos redaktorių galva apsisuko.

— • —

"Am. Lietuvis" vėl išpleškino ilgą straipsnį apie įvykusią konferenciją Pittsburghe, žinoma, negiamoj formoj. Tarp kitko štai kas ten pasakyta: "Bereikalingai primeta katalikam, kad jie eina prieš Smetonos buvusią valdžią, bei prieš patį Smetoną, buvusį Lietuvos prezidentą."

Mes iki šiol manėme, kad A. Smetona yra esantis Lietuvos prezidentas. Bet jojo "užtarėjai" jau jį vadina "buvusiu" prezidentu. Ištikrųjų tie nesubrendusieji rašėjai, besistengdami asmenį paaukštinti, — tik pažemina.

—•—

L. Pruseika "Vilnyje" kalba apie išsigimėlius. Jis sako: "Kur nudardėjo Lovestonas, Gitlovas, Stilsonas ir kiti 'ultra revoliucionieriai, lenininstai'"?

Kas link Stilsono, kiek mums yra žinoma — jis ten yra, kur neseniai buvo Pruseika. O kas link išsigimėlių, tai, sąmoningo lietuvio akimis žiūrint, nėra didesnių išsigimėlių už Pruseiką, Andriulį, Bimbą, Mizarą ir kitus komunistus. Jie vadinasi lietuviais, gyvena iš lietuvių, o dirba rusams. Argi reikia didesnių išsigimėlių?...

— • —

Tiesa, jie sakosi dirbą už ideją. Pardavimas savo valstybės, legalizavimas ištremimų savo tautiečių į svetimos šalies tyrumas nėra ideja, bet kriminalis nusidėjimas prieš civilizaciją ir bile kokį padorumą, jeigu mūsų komunistai pripažįsta, kad yra toks dalykas kaip padorumas. Už tokį elgimąsi, kaip kad elgiasi mūsų komunistai, kiekviena valstybė, neišskyrus ir Sovietų Rusijos, baudžia mirtimi...

— • —

Sovietai sako, kad Anglija ir Amerika "veda pigų karą". Bet ar už tai galima jas kaltinti? Kiekvienas protingas žmogus taip elgiasi. Mes visuomet eisime ten, kur galėsime tą patį daiktą ir tiek pat gerą nusipirkti už pigesnę kainą.

Taip yra ir vedime karo. Anglija ir Amerika stengiasi karą laimėti (ir laimės) kiek galint su mažiausiais turto ir gyvybių nuostoliais. Jeigu Sovietų Rusija elgiasi kitaip, tai čia jos pačios reikalas.

— • —

Bet Amerika su Anglija taip elgiasi ne tik karo vedime, o ir abelname gyvenime. Ir tą gerai žino ir patys rusai. Amerika su Anglija ne stato savo žmonių prie sienos už mažiausį nusikaltimą, kaip kad daro Sovietų Rusija. Jos žiūri, kad nei vienas žmogus ir badu nemirtų, ko negalima pastebėti Sov. Rusijoj.

Amerikos ir Anglijos valdžios pasilaiko ant žmonių valios, kuomet sovietų režimas pasilaiko tik ginklo pagelba. Ir toks metodas valdžios, arba vidaus santvarkos palaikymui rusams labai brangiai kainuoja. Bet Stalinas to nepaiso.

— • —

"Dirva" rašo: "Mūsų srovių vadai nesiėmė naudotis visais galimais būdais Lietuvai pagelbėti, bet šoko į darbą vieni kitiems kliudyti kad ir kitiems nesisektų dirbti. Tai sabotažas pilnoje prasmėje, tai išdavikiškas darbas, vertas griežčiausios bausmės".

Pilnai sutinkame su tokiu "Dirvos" pareiškimu. Bet tokį sabotažą niekas kitas, iškyrus lietuvius komunistus, neatlieka, kaip pati "Dirva". Kuomet Amerikos Lietuvių Taryba, raginant lietuvių visuomenei, šaukė lietuvių suvažiavimą Pittsburghe, tai ji netik neatėjo į pagelbą, bet visokiais būdais sabotažavo ir tebesabotažuoja po šiai dienai. Taigi dabar "Dirva" pati pasisako kokios bausmės ji užsitarnauja už savo tokį elgimąsi.

— • —

Kitaip yra su sandariečiais. Kuomet Lietuvai Vaduoti Sąjunga užsimojo išleisti Noremo knygą "Timeless Lithuania", tai sandariečiai ne tik ne šoko sabotažuoti tą darbą, bet kiek galėdami dar jį ir parėmė. Ir esu tikras, kad jei tos sąjungos vadai, susitelkę prie "Dirvos" ne būtų šokę begėdiškai šmeižti ir purvinti Sandarą ir jos darbuotojus, būtų susilaukę daug didesnės paramos iš Sandaros ir sandariečių.

Gaila, kad to negalima pasakyti apie "Dirvą" ir jos talkininkus. Bet gal ateis tokia diena, kada jie patys pamatys savo klaidas ir prisipažins prie kaltės, kaip kad jie prisipažino aukščiau pacituotame paragrafe.

— • —

Pereito pasaulinio karo slekeris ir dabartiniame laike lošiąs penktakojo rolę, ex-sklokininkas, prisiplakęs prie komunistų L. Pruseika štai ką rašo bolševikų orakule: "Iš Sovietų jie (Reiškia, Amerika) reikalauja Sibiro bazių, o Sovietams nenori duoti nei cigaretų."

Reiškia, kad Suvienytos Valstijos Rusijai nenorė duoti nei cigaretų, jau nekalbant apie kitus dalykus. Tuom pačiu visi žino (išskyrus raudonas davatkas), kad Rusijai Amerika yra pasiuntus tūkstančius tankų, aeroplanų, kanuolių, patrankų ir virš 100,000 įvairių kitų karinių sunkvežimių, jau nekalbant apie medikamentus, maistą ir visokius kitokius reikmenis. O tas begėdis dar drįsta sakyti: "nei cigaretų".

Tuo pačiu, mes norėtumem pasiklausti to raudonojo vabalo, ką Sovietų Rusija yra davusi Amerikai ar Anglijai?

— • —

Pagarsėjęs karieristas K. Pilėnas vėl prabilo. Kaip žinome, jis dabar yra prisiplakęs prie bolševikų ir dirba Rusijos naudai. Dabar jis rado reikalo pasisakyti prieš leidžiama p. Noremo knygą "Timeless Lithuania".

Kas per paukštis yra tas Pilėnas, mes visi gerai žinome ir nesistebim, kad jis taip kalba. Bet stebėtina yra tas, kad jis susirado vienminčių, minėtos knygos reikale, ir tarpe tų, kurie kovoja už Lietuvos nepriklausomybę. Tai jau blogai!

Man tos knygos turinys nėra žinomas ir negaliu spręsti jos vertės. Tiek tegaliu pasakyti, kad ji nebus nukreipta prieš Lietuvą, neigi prieš lietuvius. Jeigu joje bus pagirtas vienas ar kitas režimas, tai tame, bešališkai žiūrint, nebus nieko blogo. Nes nuo 1918 iki 1940 metų Lietuvoje visi režimai buvo lietuviški ir visu šimtu nuošimčių geresni už rusiškus ar vokiškus.

Vyrai, šiame svarbiame momente būkite vien tik lietuviai! Kada iškovosime Lietuvai nepriklausomybę, vėl galėsime sekti savo įzmus. — **Bazooka.**

NEW YORK'O Žinios

Surinko $26.00 Lietuvos Atstovybei Londone

Šių metų spalio 8 d. įvykus Tautininkų Klubo susirinkimui, ir dalyvaujant žymiam skaičiui Didžiojo New Yorko veikėjų, tautininkų, susirinkimas buvo gyvas ir pasižymėjo kilniais užsimojimais tautiniuose reikaluose. Vienas iš pavyzdingų žygių yra, tai įsteigimas komiteto palaikyti Lietuvos Atstovybę Londone.

Šiam tikslui išrinkta komitetas šiuomi rūpintis iš šių: V. Abraitis, pirm. J. Baltus, P. Kyrius, vice-pirm. Iždo Globėjos: M. Strumskienė ir P. Šimėnienė; J. Segys, sekr. Iždininku, P. Pusnikas, Tautininkų Klubo iždininkas.

Susiorganizavus komitetui, tuojaus vietoje suaukota $26.00: Tautininkų Klubas $5.00, X. Strumskis $5., po dolerį aukojo šie: J. Segys, B. Gerulskis, J. Žemaitaitis, F. Venys, V. Kuras, P. Narvydas, P. Pusnikas, J. Šimėnas, D. Klinga, V. Abraitis, V. Vyšnius, J. Narvydas, P. Kyrius, A. Streimikis, P. Klonis, J. Baltus.

Tautininkų Klubas padarydamas pradžią šio darbo Rytų Tautininkų apylinkėje, tikisi, kad netik tautininkai rytuose, bet ir kituose Amerikos lietuvių miesteliuose esantieji prie šio žygio prisidės, delto, kad sunkią būklę jau girdėjome Londono Lietuvos Atstovybės seniau, ir jau kai kurie geri tėvynainiai tuomi ir pasirūpino; tačiau, kad nebūtų našta tik keliems, turime visi stoti petys į petį. Šiuo laiku Lietuvos Atstovybė Londone reikalinga labiau, negu kur kitur, užtai ir yra mūsų užduotimi pasirūpinti Ją palaikyti.

L. A. LONDONE REMTI
Komiteto Sekr. J. Sagys.

Lietuviai Pabėgę Iš Nazių į Švediją

Kai Kam Pasiseka Pasprūkti Iš Lietuvos

Iš Švedijos atėjo pranešimų, jog keletas drąsuolių pasprūko iš okupuotos Lietuvos ir pasiekė Švediją. Sakoma, jie plaukė laiveliu ir išvengė vokiečių jūrų sargybos. Greičiausiai, tie asmenys buvo vokiečių nugabenti į šiaurinį Leningrado frontą įvairiems darbams ir iš ten paspruko pirma į Suomiją, o paskiau į neitralę šalį.

Pirmutinis Suvienytų Valstijų prezidentas, kuris aplankė Alaska buvo prez. Hardingas.

Chili valstijos sostinė yra Santiago.

Worcester, Mass.

Kiti Veikia, Kodėl Ne Mes?

Aną kartą teko pastebėti lietuviškai-rusiškam — "Liaudies Balse", išeinančiam Kanadoje, parašytą žinutę, kad viena biznierių firma Millbury St. per savo firmos darbininką Janulį užmokėjo prenumeratą ir dar paaukavo $1.50 jo palaikymui.

Aš nemačiau, kad toji firma būtų paaukavusi nors sudilusį centą lietuvybės reikalams.

Kuogreičiausiai turėtumem sutverti Worcesteryje tam tikrą komitetą rinkimui senų drabužių ir kitokių dalykų. Lenkai jau seniai turi prikrautą Ward gatvėje, buvusią Danahue krautuvę. Laikas jau pradėti ir mums, nes vasaros sezonas jau baigiasi. Ką manote, Worcesteriečiai?

Lietuviški Bolševikai Meldėsi Prie "Ikonų"

Nelabai seniai kelios tautos, tai yra armenai, graikai, albanai, ukrainai, rusai ir lietuviški rusai rengė bendrą pramogą Worcesterio Auditorium. Pelnas buvo skiriamas Maskvos ligoninių atstatymui.

Atidarant programą buvo sukalbėta malda prieš "ikoną" — šventą provoslavų paveikslą, nes ten dalyvavo ir penki popai.

Kadangi lietuviški ruskiai nemoka tos kalbos, tai jie poteriavo lietuviškai ir taip smarkiai, kad net jų barzdos kratės. Kas sako, kad komunistai nevirsta prie Dvasios Šventos? Pirmiau tos verteliojančios žuvys spiaudė popams į barzdas, o dabar turės jas bučiuoti. Ar tai ne progresas?

Išpirkom už $122,000 Karo Bonų

Teko pastebėti suminint kolonijas, kurios pardavė karo bonų ir mažiau, negu mes. Todėl verta paminėti, jog Worcesterio lietuviai į vieną dieną jų išpirko už $90,000. Vėliau išpirkta už $22,000. Lietuvių Piliečių Kliubas pirko dar už $5,000 karo bonų. Reiškia, į mėnesį ir pusę išpirkome už $122,000.

Tai graži suma. Iki šiam laikui užregistruota du milionai dolerių vertės karo bonų, kuriuos išpirko šios kolonijos lietuviai. Bet tai dar ne viskas.

Rugsėjo 19 dieną "Amerikos Lietuvis" turėjo savo pikniką Babrausko Pavilione. Kol žmonių buvo mažai, tai B. Simokaitis su J. Lapinsku spaciravojo po parką, ką tai kokusuodami. Bet kaip pradėjo rinktis publika, tai tie ponai sutirpo kaip kumparas.

Aš nesuprantu del ko tie ponai taip slapstosi. Tur būt gėdijasi savo partijos vardo.

Patinka Laikraštis "Sandara"

Aną kartą susitinku su senu, geru prieteliu ir buvusiu veikėju Jonu Endzialiu. Jis sako: "Žinai, drauge, Sandara yra geriausias laikraštis. Aš jos laukiu, kaip šviesios saulutės, ryte užtekančios." P-nas Endzialis žino ką sako.

Juozui ir Jennei Neviackam-Nevis, spalio 10 dieną sukako vieni metai vedybinio gyvenimo. Tas įvykis buvo paminėtas Lietuvių Piliečių Kliubo apatinėje svetainėje. Dalyvavo sekanti tautiečiai: Juozas Pupka, A. Rudokai, J. Dvareckai, K. Pupkai, J. Dirveliai, V. Mitrikai, A. Janušonis, J. Krasinskas, J. Kamandulis, p-ni M. Pajaujienė ir kiti. Mes palinkėjom laimingos kloties jų gyvenime.

— J. K.

Nėra Galo

Vienas asmuo sustojo ir žiūri kaip darbininkas traukia iš žemės elektros ar telefono kabelį ir traukimui, rodos, nėra galo. Pagaliau jis klausia:

— Atrodo, jog tas kabelis visai neturi galo...

— Aš irgi taip manau. Tur būt tą galą kas nors bus nupiovęs, — atsako darbininkas.

African Trophies

Mrs. Mark W. Clark, wife of the commander of the U. S. Fifth army, is shown with some of the souvenirs he sent home from North Africa. His troops were reported to be battling stubborn German resistance at Salerno, on the Italian west coast.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B. R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rušies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.
Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rųšies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 %. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Chicagoje

Dariaus-Girėno Postu Visi Lietuviai Gali Pasididžiuoti

Dariaus-Girėno Postas turėjo susirinkimą su nauja valdyva ir naujai išrinktu komandieriu — John Mason, gerai žinomu ristiku lietuvių ir legionierių tarpe. Prieš tai pora dienų lietuvių legionierių board direktoriai nutarė pirkti karo bonų už $15,000. Postas yra pirkęs pirmiau už $15,000, tai dabar išviso turi nupirkęs už $30,000.

Mažai rasime mūsų vietinių organizacijų, kurios galėtų tiek karo bonų pirkti. Tai garbė yra Chicagos lietuviams turėti savo tarpe tokį legionierių postą.

Nuo spalio pirmos dienos užėmė Dariaus-Girėno salės gaspadoriaus vietą Jonas Chase, vienas pirmųjų šio posto narių ir buvęs board direktorius.

Dainininkas R. Juška Kelionėje

Operos dainininkas Ralph Juško, išpildęs koncertą Chicagoje, dainavo Mineapolis ir Milwaukee miestuose.

Pereitam antradieny jis išvyko į Philadelphia užimti kito dainininko vietą, kuris susirgo. Paskiau grįž į Bostoną. — J. J.

Kario V. Uznio-Žemaičio Išreikšti Linkėjimai

Besiruošdamas išvykti į užjūrį, mūsų geras prietelius Corporal Vytautas Uznys-Žemaitis tarp kitko rašo: "Siūskit man Sandarą, kur aš tik nebūčiau, nes gal neteks gauti iš kitur žinių apie jus. Įteikit širdingiausius linkėjimus nuo manęs visiems sandariečiams. Laikykitės ir dirbkite lietuvių tautos išlaisvinimui ir aš tikiu, kad laimėsite. Mes gi stengsimės kuogreičiausiai šį karą baigti ir tuomet bus linksmiausia mūsų diena..."

Lenkai Vis Dar Savinasi K. Pulaskį

Šiomis dienomis Chicagos lenkai minėjo mirties sukaktį gen. K. Pulaskio, kuris žuvo Amerikos revoliuciniam kare. Bet gen. K. Pulaski gimęs Lietuvos provincijoj, visad skaitė save lietuviu, todėl lenkai visai nepamatuotai jį pasisavino.

Astrologija yra spėliojimas ateities pagal žvaigždžių.

P-nai D. Kuraičiai Minės Vedybines Sukaktuves

Žinomi Chicagos lietuvių tarpe p-nai D. Kuraičiai neužilgo, spalio 23 dieną, minės poros desėtkų metų šeimyninio gyvenimo sukaktuves. Ta proga ruošiama puota, kurioje bus pakviesti jų artimi giminės ir draugai.

P-nai D. Kuraičiai yra savininkai Milda Buick Sales firmos ir abu plačiai dalyvauja mūsų Lietuviškame veikime, prisidėdami darbu ir tapgi finansais.

Gavo "Sandarai" Tris Prenumeratas

Mūsų žinomas darbuotojas J. Danis užrašė "Sandarą" sekantiems tautiečiams: J. A. Jonilionis, 3334 Ainslie St. Petrui Beinoriui, 2422 W. 45th St.; A. Damoškai, 4425 S. Artesian Ave. — anglių pristatytojui.

Eržvilko Liet. Klubas Turėjo Smagų Pikniką

Pereitam trečiadienyje, Liberty darže įvyko draugiškas Eržvilko Lietuvių Kliubo narių išvažiavimas, kuriame atsilankė gana skaitlingas burys lietuvių. Visi buvo tinkamai pavaišinti ir širdingai priimti. Rengimo komisijoj buvo: D. Kisielius, J. Danis, D. Bobilius, J. Atkočiatis, p-ni E. Kisielienė.

Šis kliubas turi apie 200 narių ir jų skaičius nuolat auga. Neužilgo Elžvilkiečiai turės ir savo vakarą. Bet apie tai bus pranešta vėliau.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

EXTRA! EXTRA!

Permanytas vardas ir adresas

Lietuviškas Žydukas.

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.

MONARCH LIQUOR

3529 So. Halsted St.

Phone YARds 6054

TRUMPOS ŽINIOS

Įžengė į Moterystės Stoną

Pereitam sekmadienyje p-lė V. Kasper, 5430 S. May St. ištekėjo už kareivio E. Kaminsko, iš Cicero, Ill. Vestuvėse dalyvavo daug svečių.

Daktarai P. ir M. Žilvičiai jau persikėlė į naują vietą — 3246 S. Halsted St. skersai gatvės nuo senojo ofiso.

P-ni P. Balickienė grįžo namo iš ligoninės ir dabar svarsto ar reikės jai eiti į operaciją.

Lietuvių Liuteronų Pašalpinė Moterių Draugija savo susirinkime spalio 10 dieną nutarė pirkti karo bonų už $1,000.

Dr. Ray Zimontas išvyko į užjūrį karo tarnybai. Jo žmona ir sūnelis grįžo iš stovyklos į Chicagą.

Prieš karą Dr. R. Zimontas praktikavo Constantine, Mich.

Atlikusi daug darbų savo tėvų farmoj, Eau Claire, Mich., p-lė Alfina Rimkiūtė neužilgo atvyks į Chicagą žiemos sezonui.

V. Stulpino vedama pilietybės mokykla susirenka trečiadienio vakarais Sandaros svetainėj. Kas nori gauti pilietybės popieras — kviečiami įstoti į šiuos kursus.

Sandaros 100 moterų kuopa ruošiasi pastatyti vieno veiksmo operetę "Diktatoriai" Pastatymu rūpinasi dain. K. Pažarskis ir p-lė Helen Domkiūtė.

Lietuvių Liuteronų D-jos Piknikas Buvo Labai Pasekmingas

Svečių Privažiavo Iš Visų Apielinkių

Kadangi diena buvo šilta ir saulėta, tai pereitam sekmadienyje Lietuvių Liuteronų Draugijos piknike, priešais Tautiškas Kapines prigurmėjo daug svečių, ve iš visų Chicagos kolonijų. Ypatingai daug buvo žemaičių-jurbarkiečių. Kur nepasisuk, ten pažįstamas ir net iš senos tėvynės Lietuvos.

Rengėjai buvo pagaminę skanių valgių. Ypač man patiko keptos silkės su keptom bulvėm. Jų suvalgiau net po tris. Nežinau iš kur ir toks apetitas atsirado! Žodžiu, tame piknike smagiai paviešėjom ir atsisveikinom su meilia vasarėle. — J. L.

Simano Daukanto D-ja Neužilgo Minės Auksinį Jubiliejų

Viena žymesnių mūsų draugijų Bridgeporte yra Simano Daukanto, kuri neužilgo minės auksinį savo gyvavimo jubiliejų. Sukaktuves atžymėti, sekmadienyje, lapkričio 14-tą dieną Lietuvių Auditorijoj ruošiamas vakaras, kuriame bus suvaidinta 3 aktų komedija: "Moterims Neišsimeluosi".

Simano Daukanto Draugija yra atlikusi daug gražių darbų tautinėj ir kultūrinėj dirvoje, todėl jos jubiliejus turėtų būti iškilminga šventė ir visiems Chicagos lietuviams. — Narys.

Lietuvių Mokslo Rumai, Arba "Žinyčia"

Mums praneša, jog su šiuo sekmadieniu Bridgeporte pradės veikti tikybinė ir fraternalė grupė, kuri vadinasi "The Lithuanian House of Knowledge" arba lietuviškai — žinyčia. Jos vedėju yra S. Elijošius. Mitingai bus laikomi Mildos svetainėj, 2 val. po pietų.

Manoma laikyti paskaitas apie gamtą ir Dievą. Jūsų reporteriui dar neteko susipažinti su tuo mokslingu tikėjimo dėstymu, todėl jis daug ko negali ir jums pasakyti. — Alfa.

Kitam Šeštadieny Įvyks Smagi Pramoga Sandaros Svetainėje

Minėsim P-nų V. ir J. Andrulių 20 Metų Šeimyninį Jubiliejų

Visi esate kviečiami rezervuoti ateinantį šeštadienį, spalio 23 dieną smagiai sueigai ir paminėjimui p-nų Vinco ir Julės Andriulių 20 metų šeimyninio gyvenimo jubiliejų. P-nai Andriuliai yra daug dirbę lietuviškiems reikalams, todėl ir šios sukaktuvės turi daugiau negu privatinio pobūdžio. Šiam draugiškam vakarėlyje būsite pavaišinti skaniais valgiais ir speciale muzikos programėle. Pradžia 8 val. vak. Taigi ateinančiam šeštadienyje būkite Sandaros svetainėje. — Kvieslys.

Arabijos Princai Viešėjo Chicagoje

Visą šią savaitę Chicagoje praleido du Arabijos karaliaus Ibn Sauda sūnai su savo palydovais. Union stotyje juos pasitiko kareivių garbės sargyba, Valstijos departamento atstovai ir miesto majoras. Tie princai buvo apsirėdę savo krašto drabužiais.

Pirmas gyventojų sąrašas Suvienytose Valstijoje buvo atliktas 1790 metais.

Neužmirškit Įsigyti Knygutės No. 4

Kaip Gauti Karo Racionavimo Knygelę No. 4-tą

Karo Racionavimo knygelė No. 4 bus visuomenei išdalinta tarp trečiadienio, spalių 18 ir šeštadienio, spalių 30. Tiksli data ir tos knygelės išdalinimo vieta bus paskelbtos per jūsų apielinkės laikraščius ir radio stotis.

Laukite Šio Svarbaus Pranešimo!

Karo racionavimo knygelė No. 4 nebus siunčiama. Kad gauti šią naująją racionavimo knygelę reikės vienam šeimos (gyvenančios vienu adresu) nariui asmeniškai atvykti registracijos vieton. Daugumoje vietų registracijos centrams bus naudojamos mokyklos.

Valgantieji namuose karo tarnybos nariai, turės, tokia pat tvarka kaip civiliai, išpildyti prašymus racionavimo knygelei No. 4 gauti.

Eidami į registracijos vietą, pasiimkite su savim visų šeimos narių karo racionavimo knygeles No. 3. Kiekvienai No. 4 racionavimo knygelei Karo Kainų ir Racionavimo Įstaiga turi patvirtinti knygelę No. 3.

Registracijos vietoje prašytojas turės išpildyti labai paprastą ankietą (aplikaciją), pateikdamas kiekvieno asmens, kuriam išima knygelę No. 4, vardą, amžių ir lytį.

Birželio 28 dieną, 1865 metais rusų valdžia uždarė lietuvių gimnazijas Panevėžyje ir Kėdainiuose.

Tel. LAFayette 7020

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Rez. Tel. LAFayette 0094

Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868

VALANDOS:

Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare

Penkt. nuo 8:30 vak. iki 9:30 vak.

Šešt. nuo 6 val. vak. iki 9:30 vak.

Treičadieniais ir Nedėliomis Pagal Susitarimą

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šventadieniais tik susitarus

Phone YARds 7299

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

Perkėlė Savo Raštinę į Brighton Parką

4148 Archer Avenue

PHONE VIRGINIA 2114

Su Income Taxų ir Kitokiais Reikalais Kreipkitės Viršminėtu Antrašu

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

— NARIAI —

CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS

SKYRIUS; 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.

VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS

3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS

Aptometristas

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų

3241 S. Halsted St.

PHONE CALUMET 4591

RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. YARds 1829

Pritaiko Akinius.

Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED ST.

kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliož pagal sutartį.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)

Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5

Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9

Telefonas Canal 1175

Namai: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas Republic 9600

LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

ir Akinius Pritaiko

744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus

DENTIST

1821 So. Halsted Street

Canal 0257

Tues., Thurs., Fri.

6322 So. Western Ave.

Mon., Wed., Sat.

Hemlock 6117

CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

10758 So. Michigan Ave.

ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:

9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587

DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3133 S. Halsted St. Chicago

Ofiso valandos:

Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak.

Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.

Rez. 6504 So. Artesian Avenue

Telefonas Hemlock 2374

Res. valandos: 3 iki 6 vakare

Antradieniais ir Šešt. 3 iki 5 val.

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:

10:30 iki 12 val. rytais

1 iki 3 val. po pietų

6 iki 9 val. vakarais.

Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais

Ofisas:

1821 So. Halsted Street

Telefonas Canal 0257

Residencija:

6603 So. Artesian Avenue

Telefonas Prospect 6626

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

2420 W. Marquette Rd

Arti Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2201 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. Californija Ave.

Telefonas Republic 7869

YARds 4787

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis

DENTISTAS

3252 So. Halsted St.

YARds 2246

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Valandos nuo 9 iki 8 vakare

Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921

Rez. Tel. KENwood 5107

DR. BERTASH

756 W. 35th Street

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.

Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS

6558 S. Western Ave.

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 8 vakare

Nedėliomis pagal Sutartį

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.